

Årsberetning for DOF Vestsjælland 2018

Bestyrelsen har arbejdet videre efter den struktur vi vedtog i 2015.

DOF har grundlæggende fire typer af tilbud til medlemmerne:

- Oplevelser med fugle i naturen
- Viden om fugle
- Beskyttelse af fuglene og deres levesteder
- Deltagelse i naturprojekter

Vi har disse fire matchende udvalg:

Aktivitetsudvalget

Diverse typer af arrangementer: Ture, foredrag, ungdomslejre, mm.

Kommunikationsudvalget

Står for DOF Vestsjællands kommunikation: Hjemmeside, nyhedsbreve og sociale medier.

Faunistisk Udvalg

Udvalgets opgaver er fortrinsvis koordinerende i forhold til diverse centrale og lokale projekter, såsom Atlasprojektet og Skovprojektet, samt formidling af lokal viden om vores fugle, fx lokalitetsbeskrivelser eller artikler om enkelt arters forekomst i vores område - fx artikelsierier som "Månedens fugl".

Naturpolitisk udvalg

Følger med i myndighedsafgørelser og planer, hvor DOF er hørings- eller anke berettiget, Grønne Råd, Friluftsrådet, brugergrupper o.lign, samt naturens generelle tilstand i vores område.

Din rolle?

Alle arbejdsgrupper er åbne for alle medlemmer – og vi venter fortsat på, at du melder dig!

Vi håber, at du tager udfordringen op og vil være med til at tegne fremtiden i DOF-Vestsjælland.

Bestyrelsens arbejde

Bestyrelsen står for den overordnede koordinering og styrer økonomien. Bestyrelsen lægger rammer og retningslinjer for gruppernes arbejde.

Bestyrelsen har holdt 5 møder i løbet af året.

Bestyrelse vil benytte lejligheden til at takke de 33 personer - turledere, medlemmer af udvalgene, kommunerepræsentanter m.m. - der alle har været med til at tegne lokalafdelingen gennem deres arbejde i 2018.

Du kan se hvem der har deltaget i vores arbejde under ["Hvem er vi"](#) på hjemmesiden.

Det er bestyrelsens opfattelse at vores generalforsamling skal være en god og spændende oplevelse for vores medlemmer, og at vi skal komme rundt til de forskellige byer i vores område. Det kræver givetvis, at vi kan finde velegnede lokaler med de service faciliteter, vi har brug for, og at der er lokale kræfter, der stiller op og påtager sig arbejdet med at stå for at få arrangementet til at fungere. Derfor en speciel tak til Nils Kruse, der trak det store læs i 2018 i Sorø og denne gang Inger Nielsen i Ringsted.

For at synliggøre vores struktur bedre, har vi fået lagt et [organisationsdiagram](#) på vores hjemmeside. Vi har nu arbejdet under den nye struktur i 3 år - og de fleste steder fungerer det fint, men vi mangler manpower i flere af undergrupperne, især i Odsherred, Holbæk og Ringsted. Husk hvis du synes, der sker for lidt, der hvor du bor, så starter det mig dig selv - meld dig under fanerne og få sat gang i nogle aktiviteter i din kommune til glæde for dig selv og øvrige medlemmer.

Bestyrelsen afholder en årlig "ryste sammen tur" for alle aktive i lokalafdelingen - gerne til steder, hvor man ikke kommer så tit. Det var planen at besøge Sprogø, men ganske betragtelige prisstigninger her umuliggjorde dette. Denne forsinkelse bevirkede, at der ikke blev gennemført nogen tur i 2018. Den næste er allerede planlagt og finder sted i september 2019. Hvis du melder dig som aktiv, bliver du givetvis inviteret med.

Frem mod lokalafdelingens 50 år jubilæum i 2021 vil vi gerne sætte fokus på afdelingens historie. I første omgang er det lykkedes at få lavet en nogenlunde komplet oversigt over hvem der deltaget bestyrelsesarbejdet: Stor tak til Poul Erik B. Weinreich for supplement med ældre oplysninger.

[Bestyrelsesmedlemmer gennem årene og deres roller.](#)

Vi arbejder videre med en oversigt over de øvrige aktive og forsøger at finde relevante dokumenter, såsom beretninger, referater med mere. Hvis der nogen, der kan nogle gode og sjove historier, hører vi givetvis også meget gerne nærmere. Resultaterne af vores søgen vil kunne ses ved løbende opdateringer af hjemmesiden.

Som nævnt allerede sidste år, har lokalforeningen et stort ønske om, at få gjort flere unge interesserede i at se på fugle.

Vi har arbejdet en del med et pilotforsøg med "Skolebirding", men det er åbenbart sværere end som så med at komme ud af starthullerne - det kræver jo også nogle interesserede samarbejdspartnere på den anden side af skoleporten.

Vi har arbejdet en del med skift til ny hjemmeside, men dette er åbenbart også sværere end som så - meget forskellig opfattelse af, hvem der skal gøre hvad og hvorfor, har ikke ligefrem været befordrende for processen, men nu er der håb om, at der sker noget. Vi havde også en ide om, at det kunne være en hjælp at arbejde sammen med andre lokalafdelinger, der også ønskede at skifte hjemmeside, men det kom der ikke noget ud af, idet vi har været for langsomme. De andre afdelinger har allerede skiftet.

En ansøgning om at støtte et kommunalt skilteprojekt, der også ville være til gavn for stedet ynglefugle - heraf flere "liste-arter" delte ligeledes vandene. Vi vil gerne støtte fugle sagen, men flertallet mente, at hjælp til kommunale driftsprojekter ligger uden for det, som lokalafdelingen har hjemmel til at støtte økonomisk.

Af andre emner, der har været behandlet, kan nævnes mere fuglevenlige golfbaner.

Bestyrelsen får ofte henvendelser fra medlemmer og andre. Især hos sidstnævnte gruppe bliver det mere og mere tydeligt, at en stor del af den danske befolkning desværre er blevet meget fremmedgjort over for naturen. Der er jævnligt henvendelse om, hvad man kan gøre ved fugle, der larmer eller sviner. Helt tragikomisk bliver det, når et politisk parti, der fører sig frem som repræsentant for dyrevelfærd, har fået gennemtrumfet genindførelsen af falkejagt. Det må siges at være en yderst besynderlig form for dyrevelfærd.

Det er ikke kun fuglene, der står for skud. Endnu et eksempel på fremmedgørelsen. "Hjorte har flåter, der er farlige - vi vil derfor gerne have hjortene udryddet i vores område, hvor vi gerne vil have en ufarlig og pæn natur - grene, der ligger og ser rodet ud i skovbunden, må også fjernes." Det er desværre ikke kun hos lægfolk at denne form for tankegang er fremtrædende. Den sidste nyhed er, "at sælerne nu er så talrige, at de helt er ved at ødelægge fiskeriet i de indre farvande. Det er derfor helt klart at de skal skydes." Hvis denne form for holdninger, der var meget udbredt for 50 - 100 år siden, igen bliver mere

fremtrædende, kan man frygte, at det ikke varer længe før end adskillige fuglearter (igen) må stå for skud.

Bestyrelsen har i 2018 bestået af: Lasse Braae (formand), Jan Kiel (næstformand), Jette Reeh (kasser), Jens Boesen (sekretær - anden halvdel), Rolf Lehrmann (redaktør nyhedsbrev), Knud-Erik Andersen (sekretær - første halvdel, herefter udtrådt grundet fraflytning), Jette Hallig, Inger Nielsen, Nils Kruse, Peter Torp (anden halvdel - indtrådt efter KEA) og Eva Nielsen (suppleant)

Hovedparten af arbejdet med øvrige opgaver er primært foregået i regi af udvalgene og omtales derfor nedenfor.

[Referater fra alle vores bestyrelsesmøder kan læses på hjemmesiden.](#)

Aktivitetsudvalget - fugleoplevelser (JH)

Tovholder: Nils Kruse.

Medlemmer af udvalget er:

Nils Kruse, Jens Boesen, Peter Torp, Jan Kiel, Lene Smith, Kirsten Laursen, Henrik Baark og Jette Hallig.

Arbejdet i udvalget bestod i 2018 af følgende:

Foreningens Vestsjællands afdeling skylder stor tak til den store forsamling af frivillige ornitologer, der har rykket i felten på alle tider af døgnet og glædet medlemmer med deres viden.

Fugleture af få timers varighed.

Det nyligt afsluttede år 2018 har budt på en række forskellige aktiviteter. Dels har der været fugleture i Kalundborg, på Røsnæs, i Holbæk-området med Åmosen som særligt interessant, ved Slagelse og i Skælskør med Borreby Mose som trækplaster, der har også været ture til øerne rundt om Sjælland. De såkaldte familieture har været blandt de særligt velbesøgte. Hermed breder turene sig over særdeles varierede landskabstyper, som igen har resulteret i en stort udbud af fuglearter. Disse har i mange tilfælde været skrevet ind i DOFbasen eller er gengivet på lokalafdelingens hjemmeside.

Ørnens Dag, Fuglenes Dag og Røsnæs Naturdag.

På Ørnens Dag ved Tissø var der mange mennesker, som så på Havørn og en del gæs og andre rovfugle. Der var også ture ud i området for at se Skarresø, som har haft ynglende Havørn i flere år. Den landsdækkende Naturens Dag blev brugt til en række udstillinger af fotos, quiz og øvelser i fuglestemmer. I mange år har Naturens Dag også været afholdt på Røsnæs i et helt enestående samarbejde mellem lokalafdelinger af DOF, Danmarks Naturfredningsforening, og Danmarks Jægerforbund sammen med Naturskolen på Røsnæs. I år valgte arrangørerne dog af forskellige grunde at afholde Røsnæs Naturdag en uge tidligere end den landsdækkende Naturens Dag. Trods det ændrede tidspunkt blev dagen dog en stor succes med omkring 1000 besøgende. DN arrangerede til gengæld Naturens Dag ved Fugledegård på selve dagen, og her var DOF også repræsenteret med guider, der fortalte om de fugle, man kunne se fra fugleskjulet ved søbredden. På Fuglenes Dag afholdtes en del nattergaleture samt ture, der på anden vis hylder vores områdes fugle under yngleperioden med kvidder og fodring.

Fuglekurser

Jan Kiel har igen haft fuglestemmekursus, som har bragt en gruppe ornitologer rundt til store dele af landet for at høre og se de sjældne eksemplarer. Deltagerne er ude i flere omgange, så der er repræsenteret fugle med vidt forskellig levevis. Fra deltagerne ser foreningen gode muligheder for at inddrage folk til fugletællinger og overvågning af forskellige arter.

Medlemsaftener

Endelig har der flere steder været afholdt aftenarrangementer med fremvisning af fotos, foredrag med hyrede kapaciteter om særligt spændende lokaliteter og udflugt til ugler, nattergale og andre specialiteter. Enkelte kommunegrupper har budt på juleklip og fælles bygning af fuglekasser. For nogle medlemmer af foreningen har kursus med fokus på bestemte artsgrupper, for eksempel måger, gjort artsbestemmelsen lettere. Når medlemmerne tager hen og ser på de steder, hvor vi skal passe ekstra meget på fugle, så øger foreningen kendskabet til truede fuglearter i Vestsjælland.

[Du kan se referater fra de fleste af vores ture på hjemmesiden](#)

Kommunikationsudvalget - udbredelse af viden (RL)

Tovholder/kontaktperson: Rolf Lehrmann (RL).

Medlemmer af udvalget: Rolf Lehrmann og Lasse Braae.

Den 7. september 2018 fik vi besked om Søren Hardings alt for tidlige død. Søren var med i mange initiativer herunder medlem af bestyrelsen for DOF Vestsjælland, og ikke mindst designede og lavede han DOF Vestsjællands hjemmeside og var WEB-master for samme hjemmeside. Siden lavede han en lignende hjemmeside for DOF Fyn og DOF Storstrøm. Søren var i øvrigt en af initiativtagerne til Club 300. Æret være hans minde.

Lidt mindre dramatisk har vi måttet sige farvel til Knud-Erik Andersen i udvalget, idet han er flyttet til storstaden København, hvorefter udvalget alene består af Rolf Lehrmann og Lasse Braae, en skare, som vi meget gerne ser udvidet med andre aktive, meld dig gerne til formanden via mail: lb@fst.dk

Med tabet af Søren Harding står DOF Vestsjælland med den umiddelbare udfordring, at vi ikke har en WEB-master og i øvrigt ikke har noget kendskab til hjemmesidens kodning, samtidig med at hjemmesiden ikke er dynamisk og tilpasser sig de mange platforme og browsere, som vores brugere anvender.

Vi er derfor i gang med at fastlægge, hvilken platform der skal bruges fremover, og her er valget faldet på Joomla, som er det værktøj, som DOF centralt har valgt og supporterer og som flere og flere lokalafdelinger skifter over til.

Før arbejdet med at skifte platform kan gå i gang, skal vi i udvalget og med bestyrelsens accept have fastlagt nogle kriterier for den nye hjemmeside og et overordnet design.

Vi arbejder pt. med en plan om at øverste niveau skal fastlægges med henblik på, at det er bestyrelsen samt de 4 udvalg, som skal have hvert deres ansvar for en indgang til deres ansvarsområde.

Derudover skal der være mulighed for, at nyheder inkl. billeder får en fremtrædende plads på forsiden. Her skal der på lignende vis fastlægges et ansvar for at holde disse nyheder opdateret, med input fra DOF centralt, bestyrelsen i DOF Vestsjælland, vores 4 udvalg, vores nedsatte projekter samt vores brugere. Det ville være ønskeligt, hvis vi kunne finde en aktiv til at påtage sig redaktørrollen for disse nyheder.

Arbejdet med ovenstående fortsætter i det nye år.

DOF Vestsjællands kommunikationsstrategi omfatter udover hjemmeside også vores nyhedsbrev og vores anvendelse af de sociale medier, alt sammen fastlagt i vores kommissorium.

Rolf Lehrmann, der er redaktør, udsender et månedligt nyhedsbrev til alle medlemmer, der har oplyst mailadresse og som ønsker at modtage det.

Der er ikke nogen fast struktur af nyhedsbrevet, men vi arbejder på at hvert nyhedsbrev som minimum indeholder en artikel om "månedens fugl", udarbejdet af Faunistisk Udvalg samt en oversigt over den kommende periodes ture og andre arrangementer.

Redaktøren modtager meget gerne aktuelle input, der kan medvirke til at aktualisere nyhedsbrevet og gøre det interessant. Nyhedsbrevet er nu om dage vores eneste direkte kontakt til medlemmerne, så husk at oplyse din mailadresse til DOF (dof@dof.dk), idet det er fra centralt hold, at afdelingen modtager en liste over medlemmerne.

Endelig har afdelingen vores lokale Facebookgruppe (DOF Vestsjælland), hvor medlemmerne deler mange gode historier og billeder, og hvor vi fra lokalt hold inviterer til begivenheder, hvor nogle er for medlemmer alene, men hvor de allerfleste er både for medlemmer og andre interesserede, hvor de på den måde kan stifte bekendtskab med foreningen.

Pr. december 2018 har vi 331 medlemmer af Facebookgruppen, der er plads til mange mange flere.

Facebookgruppen er ikke lukket, alle kan tilmelde sig den, men den bliver overvåget, så spam og andet uvedkommende kan blive fjernet. Vi opfordrer kraftigt til, at der ikke bringes fotos af fugle på rede, og at man altid angiver dato, tid og sted på sine jagttagelser/fotos. Vi ønsker også, at man skriver hvilken art eller arter der ses på fotos – ved man det ikke, så kom med et godt gæt!

[Du kan se vores Facebookgruppe her.](#)

Faunistisk Udvalg - medlemmernes deltagelse i aktiviteter og indsamling af viden (LB)

Tovholder/ kontaktperson: Lasse Braae

Medlemmer af udvalget: Lene Smith, Jette Hallig, Jette Reeh, Jan Kiel og Lasse Braae.

Udvalget har holdt 2 møder.

Underudvalget - Kommunal faunistik

Medlemmerne er Lasse Braae (Odsherred), Knud-Erik Andersen/Knud Nielsen (Holbæk), Jan Lindgaard Rasmussen (Kalundborg), Jan Kiel (Slagelse), Lene Smith (Sorø) og Brian Wielsøe (Ringsted).

Udvalget har holdt deres årlige møde i januar.

Knud Nielsen har afløst Knud-Erik Andersen, der er flyttet til København.

Udvalgets primære opgave er at vurdere forekomsten i hver kommune af mere fåtallige arter, dels til en oversigt over arternes forekomst her i Vestsjælland, dels til brug ved udarbejdelse af "Fugleåret". Du kan se resultatet for [2018 her](#).

Som et nyt initiativ har gruppen produceret [12 udgaver af månedens fugl](#) til hjemmesiden og Nyhedsbrevet. Fordelen med de mange forfattere er, at det har givet nogle ret varierede artikler, så vi forhåbentlig rammer mere bredt blandt vores medlemmers interesser. Grundet forfald et par gange, er der enkelte forfattere, der har optrådt lidt rigeligt, så i 2019 vil vi forsøge at skaffe skribenter uden for gruppens rækker. Hvis du har lyst til at bidrage, kontakt venligst tovholderen.

[Du kan læse mere om gruppens arbejde her.](#)

Punkttællingsprogrammet

Af de 292 vinterruter der blev talt 2017/18 var de 32 fra Vestsjælland (29 ruter forrige vinter). Ynglefugletællingen sommeren 2018 blev gennemført på 382 ruter, hvoraf de 44 var i Vestsjælland (44 forrige sommer). Der er brug for en stadig tilgang af punkttællere for at opretholde "tælle niveauet".

[Oversigt over vinterfugle ruter 2017/18](#)

[Oversigt over ynglefugle ruter 2018](#)

Punkttællingskoordinatoren Jette Reeh havde også i år inviteret de aktive punkttællere på en belønningstur. Turen gik til Fugleværnsfondens arealer ved Nyord og omegn, hvor den lokale ornitolog Bo Kayser førte os rundt til de gode fuglelokaliteter. Vi overnattede på bed and breakfast Aksgården, Nyord, 4780 Stege fra fredag til lørdag. Fredag aften havde vi et interessant oplæg om historie, natur og miljø på Nyord og lørdagen brugte vi ude i felten.

Boligbirding

Da vi ikke har kunnet finde en koordinator, har vi indtil videre sat projektet på pause, men som du forhåbentlig allerede ved, kører vi en ny landsdækkende omgang her i 2019 (du kan stadig nå at være med, vi vil meget have mange flere deltagere).

Du kan læse om projektet og følge med i resultaterne her: [Boligbirding 2019](#) og der er også en [Facebook gruppe](#).

DOFbasen

Der er nu tegnet kort med afgrænsninger for alle lokaliteter i vores område. Et imponerende arbejde udført af Nils Kruse og Jan Kiel. I løbet af processen er der oprettet en masse nye lokaliteter, og andre er nedlagt/sammenlagt. Der vil givetvis komme en del små justeringer i fremtiden. Du er meget velkommen til at skrive til vores DOFbase koordinator Jan Kiel, hvis du har forslag.

Vi må igen notere et fald i antallet af indtastninger i DOFbasen fra Vestsjælland. Vi er nu nede under 2014 niveauet, men resultatet er stadig flot med over 150000 registreringer. Vi har dog måtte vige fra 3. til 4. pladsen, når man sammenligner lokalafdelingerne.

Vi fik 28 lokaliteter med over 1000 registreringer (23 sidste år), og 32 lokaliteter kom over 100 arter (34 sidste år). Når man ser på de enkelte bidragsydere, er der 29, der har leveret over 1000 observationer (28 sidste år), og 66 personer har bidraget med oplysninger om mere end 100 arter (62 sidste år).

[Fordeling af observationer pr lokalafdeling pr år](#)

Kommunale artslister på baggrund af data i DOFbasen

Der er atter arbejdet lidt med kommunale artslister, men dette arbejde er stadig i sin vorden.

Vi skriver ind imellem om dette på hjemmesiden og henviser interesserede hertil. Der er materiale nok at tage fat i.

Kommunale artslister ifølge DOFbasen (i parentes antallet fra sidste år):

[Odsherred kommune](#) 343 (341) "arter" pr 26/1 2019

[Kalundborg kommune](#) 318 (316) arter pr 26/1 2019

[Holbæk kommune](#) 257 (254) arter pr 26/1 2019

[Slagelse kommune](#) 324 (323) arter pr 26/1 2019

[Sorø kommune](#) 236 (235) arter pr 26/1 2019

[Ringsted kommune](#) 245 (243) arter pr 26/1 2019

NB disse lister indeholder også en hel del burfugle og andre underligheder.

Som noget helt nyt har vi lavet egentlige [Kommune artslist](#), men stadig kun baseret på oplysninger fra DOFbasen. I nogle kommuner vil et gravearbejde i forskellige ældre rapporter antagelig kunne fremskaffe nogle flere nye arter.

Oversigt over fugle i Vestsjælland 2018 på baggrund af data i DOFbasen

kan vi nok heller love i år, men der vil blive udarbejdet en oversigt over, hvor mange fugle der er registreret i hver de 6 kommuner for alle lidt interessante arter. Vi foretager første omgang dette arbejde i forbindelse med kvalitetssikring af grunddata til Fugleåret.

[Fugle set i Vestsjælland i 2018 fordelt på vores 6 kommuner](#)

Skovprojektet

Der er intet nyt.

Atlas III

Atlaskoordinatorerne deltog i Atlas årsmødet 26. - 27. januar i Thy.

Den 8. april afholdt vi et temamøde i Multihuset, Holbæk, hvor Charlotte Moshøj, videnskabelig medarbejder i Fuglenes hus, fortalte om de foreløbige resultater af Atlasprojektet.

Feltarbejdet er slut. Nogle har brugt en del tid på validering af det omfattende materiale. Et hold skribenter er gået i gang med at skrive bogen, så nu kan vi andre blot vente spændt. Det omfattende materiale ligger dog stadig tilgængeligt i Atlasbasen - så der er også fremover mulighed for at sætte speciel fokus på de vestsjællandske fugle.

Vores fugle

I bund og grund er det jo det, det hele handler om.

Vi fik kun 1 ny art for vores region i 2018: *Asiatisk Fløjlsand*, der så til gengæld ikke kun var ny for os, men for hele landet, dog kun som race (af *Amerikansk Fløjlsand*). Det var Kalundborg, der løb med æren.

2018 bød på flere spændende mere eller mindre langtids rastende fugle, som mange fik glæde af: *Silkehejre*, *Dværggås*, *Rødhalsed Gås*, *Stellersand*, *Brilleand*, *Kærløber*, *Damklire*, *Odinshane*, *Sabinemåge*, *Storpiber* og *Bjergpiber*.

Naturpolitisk Udvalg (NPU) - beskyttelse af fuglene og deres levesteder (JR)

Tovholder: Jette Reeh.

Udvalget har i det forløbne år bestået af:

Kommunerepræsentanterne:

Kalundborg: Magnus Bang Hansen, Sorø: Lene Smith, Slagelse: Hans Ulrik Skotte Møller, Odsherred: Lasse Braae, Holbæk: Knud-Erik Andersen, Ringsted: Inger Nielsen.

Da Knud-Erik Andersen fraflyttede afdelingen i løbet af året, indtrådte Allan Nielsen i stedet som kommunerepræsentant for Holbæk.

Repræsentanterne i Friluftsrådets repræsentantskab:

Holbæk Kommune: Eva Nielsen, Slagelse kommune: Jette Hallig, Kalundborg kommune: Jette Reeh, Ringsted kommune: Inger Nielsen, Sorø kommune: Rolf Lehrmann, Odsherred kommune Peter Torp.

Øvrige repræsentationer:

Vandrådet: Magnus Bang Hansen, Vandsynsrådet Slagelse Kommune: Jette Hallig, Skovbrugerråd Nordvestsjælland: Lasse Braae, Naturparkrådet Åmosen: Jens Boesen, Tude Ådals projektet

følgegruppe: Rolf Lehrmann, Projekt grønne marker og stærke rødder følgegruppe: Henrik Wejdling, brugerråd for Gyrstinge sø: Niels Poul Dreyer, brugerrådet for Haraldsted sø: Inger Nielsen.

Udvalget har afholdt 4 møder og på dagsordenen har bl.a. været:

1. Sejladsrestriktionerne på Skarresø, hvor nogle borgere ønsker området, der kunne sejles på, udvidet, hvilket jo skal vurderes i forhold til forstyrrelsen af havørnereden på Magleholm. Sagen er endnu ikke afsluttet.
2. Mulig etablering af fugleøer i Gyrstinge sø, hvilket ikke vandt tilslutning i brugerrådet.
3. Arbejdet i Naturrådet (Det Grønne Danmarkskort), hvor Jette Reeh repræsenterede DOF med Lasse Braae som suppleant, Arbejdet i rådet er afsluttet.
4. Havvindmølleprojekterne i Jammerland Bugt og ved Omø
5. Reduceringen af Natura 2000 områderne
6. Vores holdning til bekæmpelsen af 'problemarter' (måger, råger m.m.)

Udvalget udgør sparringsgruppe for kommunerepræsentanter og øvrige repræsentanter, og udvalget informeres løbende om repræsentanternes arbejde gennem fremsendelse af referater fra møder i grønne råd mv.

Arbejdet i kommunerne:

Beretning fra kommunerepræsentanten i Ringsted kommune (Inger Nielsen)

En vigtig ny aktivitet har bestået i, at DOF i Ringsted ved begyndelsen af året blev aktiv del i det Grønne Råd.

Desuden er der aktiveret Brugerråd for såvel Gyrstinge Sø, som Haraldsted Sø, hvor DOF er repræsenteret i begge.

Såvel i Brugerråd, som i Grønt Råd, er de vigtigste aktiviteter forløbet med at tale og motivere til dels kæmpe for mest mulig natur og fugleliv i og omkring søerne iflg. forhandlinger med kommunen samt andre lokale interesseorganisationer.

Lige nu står vi netop på startlinjen med henblik på at etablere en Naturpark med udgangspunkt i søerne og skovene omkring dem.

Vi har været repræsenteret ved Naturens Dag side om side med andre fritidsforeninger. Arrangementet løb af stablen i Vrangskov.

Desuden har vi fulgt med og motiveret for mest mulig god natur langs med oplevelsesstien, som nu er ved at blive forandret med forskellige oplevelsesmuligheder side om side med tilløb til

Klimaforbedringsprojekter. Vi er blevet lovet et fugletårn i Torpet Mose. Oplevelsesstien er 25 km lang, følger Ringsted Å fra Høm Mølle, langs nordsiden af Haraldsted Sø videre gennem Kværkeby, Humleore og Store Regnemark.

DOF i Ringsted har desuden ved forskellige lejligheder fungeret som guider på fugleture i Kværkeby Fuglereservat.

I løbet af året er der modtaget et udvalg af sjove spørgsmål om fuglelivet fra lokalbefolkningen.

Det betragtes nu som relevant at forsøge at etablere en lokalgruppe i DOF's regi.

Beretning fra kommunerepræsentanten i Kalundborg kommune (Magnus Bang Hansen)

Det vigtigste nye tiltag på det naturmæssige og fuglemæssige område er det projekt, som Kalundborg Forsyning har iværksat for at få udarbejdet en udnyttelses og beskyttelsesmæssig plan for Tissøs og oplandets rolle som vandforsyning for Kalundborgområdets indbyggere og produktionsvirksomheder.

I andet halvår blev nedsat en arbejdsgruppe bestående af ialt 24 medlemmer med repræsentanter fra Kalundborg Byråd, Kalundborg Kommunalforvaltning, Kalundborg Forsyning, industrien, lokale ålaug, DOF, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Sportsfiskerforening, Botanisk Forening, Tissø

Roklub, repræsentanter for bredejerne, landbruget og sommerhusejerne. To samlinger har fundet sted med afklaring af målsætninger og opgaver. Et tredje møde er planlagt til februar.

Ornitologisk er Tissø og oplandet velbeskrevet.

På anden samling redegjorde repræsentanterne for deres sagsområder bl.a. herunder risikovurderinger.

Fuglelivets fremtidssikring beskrev jeg således:

1. Søens fredning af 1956 respekteres fortsat.
2. Det rige fugleliv er fortsat reservatbeskyttet.
3. Søens tilstand er fortsat et EF- habitatområde.
4. Fugleskjul mv. på Fugledegårds kystområde opretholdes i nuværende form.
5. De tre fugleøer på sydkysten bevares i nuværende tilstand.
6. Ved ekstrem tørke bør man sikre sig imod ræves besøg på fugleøerne ved enten indhegning eller anlæg af grøft.
7. Flerårige vækster på øerne bør fældes, medens etårige vækster forsvinder ved vinterhøjvande.
8. Øernes stensætninger mod nord bør efterses en gang årligt.
9. Det kan overvejes at anlægge en flydende fugleø 20-25 m udfor fugleskjulet ved Fugledegård.

En sådan kan tiltrække søfugle af forskellig art. I øjeblikket får skjulets besøgende slet ikke oplevelsen af Tissøs fine fuglebestand, da stranden ikke er tiltrækkende nok.

Beretning fra kommunerepræsentanten i Slagelse kommune (Hans-Ulrik Skotte Møller)

Nyt "NATURFORUM" (Grønt Råd) etableret i Slagelse Kommune i 2018. Naturforummet består af repræsentanter fra bl.a. DOF, DN, jægerne, landbruget, Dansk Skovforening og Friluftsrådet. Udvalget råder over en bevilling på 100.000 kr. til naturforbedrende tiltag mv. Væsentlige emner med fugleindhold har i 2018 været:

STOR-KASSE-projektet, hvor kommunen har indkøbt 25 Tårnfalke-, 25 Natugle- og 3 Sløruglekasser til opsætning på kommunale arealer, såvel som hos private. Kommunens arborister kan hjælpe med opsætningen. DOF rådgiver m.h.t. lokaliteternes egnethed og monitoring af deres brug. Projektet lanceres hen over årsskiftet 2018/19. Se her:

<https://sn.dk/Slagelse/Hejsegilde-for-redekasser/artikel/807382>

ÆNDRET FORVALTNING AF DE KOMMUNALE SKOVE. Kommunens Entreprenøraftdeling og skovforvaltning har ført en ganske intensiv hugstpolitik i de kommunale skove med fældning af mange gamle egetræer i Skælskør Lystskov og Korsør Lystskov og fjernelse af "problemtræer", der evt. muligvis kan udgøre en risiko for at vælte. DOF og DN opfordrer kommunen til at standse den kommercielle skovdrift på de kommunale arealer og tage større naturhensyn i vurderingen af, hvornår "problemtræer" skal fjernes. Desuden opfordrer man kommunen til overalt, hvor det er muligt at konvertere intensiv landbrugsdrift på de kommunale arealer til ekstensiv drift, som det f.eks. er sket på Halskov Overdrev.

OPLYSNINGSMATERIALE OM FÆRDSEL PÅ LEJODDE. Materiale med oplysninger om færdselsregler og opfordringer til at tage hensyn til ynglefuglene, bl.a. Dværgterne og Stor Kobbersnepper på Lej Odde og i Lej Sø vil blive søgt udarbejdet i samarbejde mellem DOF, ejeren (ejendommen "Kruusesminde") og kommunen.

INDSATSEN MOD EN KÆMPE HAVVINDMØLLEPARK PÅ OMØ STÅLGRUNDE ER INTENSIVERET. Indsatsen mod Danmarks mest fugleskadelige havvindmøllepark, der skal omfatte op til 80 stk. 200 m høje havvindmøller ud for Omø og Stignæs er blevet intensiveret gennem 2018. På lokalt initiativ har landsforeningerne DOF, Danmarks Naturfredningsforening og Danmarks Jægerforbund med i alt ca. 300.000 medlemmer i oktober udsendt en fælles pressemeddelelse, hvor man opfordrer til at opgive planerne for en havmøllepark ved Omø. Det sker på baggrund af Orbicons forundersøgelser, der viser, at mange tusinder fugle, hvert år vil omkomme, dels fordi de bliver fortrængt fra deres føderige rasteplasser, og dels fordi de bliver dræbt ved kollisioner med møllerne. Arter, der vil blive særlig hårdt ramt er Ederfugl, Sortand og Fløjlsand men også Gråstrubet Lappedykker og Rødstrubet Lom samt mange rovfugle, Ringduer, Alliker og småfugle, der om efteråret trækker ud fra

Stignæs. Bl. a. har Poul Erik Hansen, Omø medvirket i et TV-indslag om fugleproblemerne, og der er kontakt til folketingspolitikere, der også er imod placeringen af havmølleparken ved Omø. Den svenske regering (Naturvårdsverket) og Birdlife Sweden har også protesteret mod placeringen. Den svenske regerings protest sker inden for rammerne af Espoo-konventionen.

Regeringens foreslåede reduktion af EF-Fuglebeskyttelsesområderne. Miljøstyrelsen besluttede i 2018 flere reduktioner af arealerne af de udpegede EF-Fuglebeskyttelsesområder, bl.a. landbrugsarealer på Agersø og Omø, ved Basnæs og ved Borreby. Et enkelt mindre areal ved Skælskør (Kobæk Sø) er foreslået inddraget som Fuglebeskyttelsesområde. Mange af arealerne, som styrelsen udtager, er levesteder for bilag I-arter som Rørhøg, Havørn, Sangsvane, Grågåas og Bramgåas m.fl. DOF har indbragt ændringerne for EU-Kommissionen.

Beretning fra kommunerepræsentanten i Odsherred kommune (Lasse Braae)

Ud over arbejdet i GRO (Grønt Råd Odsherred) er der intet at bemærke. Der er her afholdt tre ordinære møder i løbet af året (maj, sep. og nov.). Desuden er der afholdt et temamøde med Miljø og Klimaudvalget om "Grønt Danmarkskort". Det første år efter et kommunalvalg er altid spændende. Det medfører oftest nye ansigter og nye ideer i rådet. Som regel varer det noget tid, førend der sker epokegørende ting i rådet efter et valg. Denne gang er det dog gået forbavsende hurtigt, og rådet har fået gang i flere gode initiativer.

Vores lokale bi-projekt er et rigtig flot eksempel på, at det kan lade sig gøre, hvis man vil. Du kan læse mere om projektet på kommunen hjemmeside. For første gang har rådet fået økonomiske midler (25.000 kr.), der dog muligvis er øremærkede til en grøn pris,

Som noget nyt har rådet valgt at sætte fokus på naturen i sommerhusområderne. Disse dækker en rimelig pæn andel af kommunens samlede areal. For mange arter rummer disse områder antagelig en stor del af kommunens samlede population, for nogle arter måske endda hovedparten af populationen. Artsspektret går antagelig fra de almindelige helt til mere spændende og fåtallige arter. Hvilke arter er det - det ved vi vel ikke præcist - er der bevaringsmæssige ("liste arter") imellem? Der kan være tale om mange forskellige arter: fugle, krybdyr, insekter, blomster, svampe – måske pattedyr (flagermus). Der findes vist kun få og spredte undersøgelser om naturen i sommerhusområderne. Dem der er, har vist både stor artsdiversitet og høje bestandstætheder. Der er et stort potentiale for forbedringer af naturværdierne. Det er billigt - ingen erstatninger. Der er stort "kundeunderlag" - så der er bedre muligheder for at nogle slutter op. Det er en god måde at udbrede bedre naturforståelse, der har vist sig at være ved at blive en mangelvare hos den danske befolkning

Beretning fra kommunerepræsentanten i Sorø kommune (Lene Smith)

Grønt forum i Sorø kommune består af en lang række forskellige organisationer, der har det til fælles at de er brugere af naturen eller har en mening om naturen. Eksempler herpå er DOF, men også landbrug og fødevarerorganisationen VKST og SF's miljøgruppe. Formanden for forummet er afdelingschefen i Teknik og Miljø og sekretæren er biolog i samme forvaltning. Der afholdes 4 møder om året og et dialogmøde med politikerne. Grønt forum har et mindre beløb, der kan uddeles til projekter, der fx støtter børn eller andre gruppers muligheder for at lære om eller få oplevelser i naturen. Penge gives oftest til projekter, hvor der etableres permanente muligheder for naturoplevelser for mange mennesker.

Der drøftes også natur – og miljøspørgsmål, og nogle gange involveres forummet i konkrete arbejder fx Agenda 21 plan og Vandkvalitetsplanen, men det primære naturpolitiske arbejde foregår i de enkelte grønne organisationer. Det er også her, der tages stilling til, hvorvidt en afgørelse skal påklages.

En af de mest betydende enkeltsager i år har været afgørelsen i fredningssagen fra Åmosen. Her har DOF deltaget i besigtigelser og møder med Fredningsnævnet.

Fredningsnævnet besluttede i enighed at gennemføre en supplerende fredning af et areal på 23,66 ha i Store Åmose. Arealet er beliggende på matr.nr. 5c Stenmagle by, Stenmagle

Sagens hovedpunkter og afgørelsens bestemmelser er kort gengivet her:

”Formålet med fredningen er at bevare de kulturhistoriske værdier, som er knyttet til de tilbageværende dele af tørve- og søbundslagene i Kongemose og Sandlyng, at forbedre områdets landskabelige- og naturmæssige værdier, at medvirke til at sikre en gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper i Natura 2000-område nr. 156, Store Åmose, Skarresø og Bregninge Å, som området er udpeget for.

Sagen blev rejst for at sikre kulturarv af international betydning.

Store Åmose er Sjællands største mose og Danmarks største lavmose. Åmosen rummer kulturarv af international betydning i form af de bedst bevarede indlandsbopladser fra slutningen af jægerstenalderen og begyndelsen af bondestenalderen. Der kendes ikke bedre bevarede indlandsbopladser fra slutningen af jægerstenalderen og begyndelsen af bondestenalderen noget sted i NV-Europa. Det er tanken, at der her skal gemmes noget af den bedste kulturarv til senere generationer af forskere, som vil have bedre undersøgelsesmetoder, end nutiden råder over.

Princippet om i videst muligt omfang at bevare kulturarven i jorden i stedet for at grave den ud er nedfældet i Europarådets Malta-konvention om beskyttelse af den arkæologiske arv og er indarbejdet i den danske museumslov.

Fredningsnævnets afgørelse indeholder følgende bestemmelser:

Fredningens omfang

Fredningen omfatter 23,66 ha af matr.nr. 5c Stenmagle by, Stenmagle.

Bevaring af området

Arealerne skal udvikles til og bevares som et eng- og moseområde uden udsigtsforstyrrende afgrøder.

Naturgenopretning

For at sikre en høj grundvandsstand i området året rundt foranstalter Slots- og Kulturstyrelsen, at der udføres naturforvaltningstiltag som vist på fredningskortet og nærmere beskrevet i bilag 1 ”Teknisk beskrivelse af naturgenopretningstiltagene i supplerende fredning af Store Åmose

Beretning fra kommunerepræsentanten i Holbæk kommune (Knud-Erik Andersen)

Lejre og Holbæk Kommuner åbnede i efteråret 2018 for vandet i Elverdamsåens nye slyngede løb over engene i Tempelkrogen Nord.

Det næsten 80 hektar store vådgøringsprojekt nord for Holbækmotorvejen skal sikre fjernelse af kvælstof således, at næringsstofferne ikke havner i Isefjorden.

Projektområdet ligger ligesom Tempelkrogen Syd lige op til Holbækmotorvejen. Tempelkrogen Syd, som blev indviet sidste år, rummer allerede nu et rigt fugleliv, oversvømmede arealer og denitrifikation, som det hedder med et fint ord, når kvælstof omsættes i de våde enge. Tempelkrogen Nord vil forventeligt udvikle sig på samme måde, og vil blandt andet bestå af en permanent 40 ha stor sø, foruden Elverdamsåens nye slyngede åløb.”

Øvrige repræsentationer:

Tude Ådal projektet (Rolf Lehrmann)

DOF Vestsjælland deltager i følgegruppen for Tude Ådal projektet i Slagelse Kommune. Følgegruppen indkaldes med ujævne mellemrum, men har hjulpet med at udarbejde dele af projektet og har været medstillere til de indstillinger til fonde, som skal stille midler til rådighed for Slagelse Kommune for at der kommer natur- og oplevelsesindhold i projektet, så det ikke alene bliver et klimaprojekt.

Alle involverede i projektet, dvs. byrådet, sommerhusejerne, lodsejerne, de grønne organisationer og diverse fonde synes at projektet er rigtig godt og hele jordfordelingen er på plads, så alt burde være på plads til at begynde at grave for at få tilbageført Tude Å til sit oprindelige leje med ekstra etablering af vådområder, søer med fugleøer, stier og højvandslukke som sikring mod oversvømmelser, indefra og udefra, samtidig med at udfældning af kvælstof før udledning i Storebælt kunne forøges kraftigt.

Men lyst- og sportsfiskerne er voldsomme modstandere af projektet. Det er ikke lykkedes i følgegruppen at få en forklaring fra organisationerne, og nu har organisationerne helt trukket sig fra ethvert samarbejde med Slagelse Kommune, det være sig i vandløbsrådene, Grønt Forum' og altså følgegruppen for Tude Ådal.

Seneste udvikling er at kommunalbestyrelsen har iværksat et arbejde med at forbedre gydemulighederne opstrøms i Tude Å, som kompensation for det tab af smolt (ørredyngel) som er en konsekvens af at noget af smolten bliver spist undervejs mod Storebælt fordi vandstrømmen bliver mindre kraftig.

DOF Vestsjælland kan kun forsøge at fremme projektet, som vil forvandle et rimelig tørt græsningssområde og en dybtgravet Tude Å til et vådområde med spredte søer og yngleøer med stort potentiale for fuglene hele året og for gode oversigtsforhold for befolkning og ornitologer.

Skovbrugerrådet (Lasse Braae)

Der er afholdt de to sædvanlige møder i løbet af året helt uden kontroversielle punkter på dagsordenen. Det bør dog bemærkes her, at vi i år for alvor begynder at kunne se effekterne af arbejdet med "Isefjords millionerne", hvor Naturstyrelsen har forestået arbejdet med vådgøringsprojekter med henblik på at begrænse udledning af kvælstof til Isefjorden. Dette arbejde har tidligere resulteret i vådområde ved Løvenborg. Ved Tempelkrogen er anden fase (nord for motorvejen) lige blevet klar, og den virker mindst lige så lovende for fuglene som den første fase syd for vejen. Et projekt ved Kelstrup Enge syd for Vig (del af den inddæmmede Sidinge Fjord) blev klar inden årets ynglesæson, og fuglene kvitterede i den grad. Mængder af ynglende Viber og Rødben – det er mange år siden vi har haft så tætte bestande af disse arter i denne del af landet – desuden flere par Lille Præstekrave. Området bød også på et par sjældnere fugle – Damklire og Odinshane – der tiltrak en del folk fra nær og fjern. Kelstrup Enge er absolut et område, der fortjener en speciel opmærksomhed i de kommende år.

Se den totale artsliste her: <https://dofbasen.dk/statistik/arter.php?lokalitet=901959>

Naturparkrådet for Naturpark Åmosen (Jens Boesen)

Naturparkrådet har afholdt 4 møder i løbet af året. Tilslutningen har været dalende og nåede et lavpunkt ved rådets sidste møde, der af den grund måtte aflyses.

Møderne har i det væsentlige drejet sig om lodsejernes interesser og muligheder for økonomisk fordel af naturparken og i meget ringe grad om naturen.

Som DOF Vestsjællands repræsentant i Naturpark Åmosen har jeg arrangeret Ørnens Dag ved Tissø, der blev afholdt den sidste søndag i februar med meget godt besøg. Desuden var jeg fugleguide i fugleskjulet på Naturen Dag arrangeret af DN i september.

Friluftsrådets repræsentantskab

Repræsentantskabet i Sydvestsjælland (Sorø, Slagelse og Næstved kommuner) ved Rolf Lehmann

DOF Vestsjælland er en meget aktiv spiller i Friluftsrådet Sydvestsjælland, som dækker Slagelse, Sorø og Næstved kommuner, dvs. at området rækker ind i DOF Storstrøms område. DOF Storstrøm deltager ikke i arbejdet i kredsen.

Kredsens arbejde kan ses på hjemmesiden: <https://www.friluftsradet.dk/sydvestsjælland>, som er gennemgående fornyet i løbet af året. Kredsen arbejder bl.a. med etablering og fastholdelse af stiforløb i området, og har haft den glæde, at stiforløbet over Susåen mellem Næsby i Næstved Kommune og Kongsgården i Sorø Kommune nu er under etablering, efter at Henrik Wejdling har dokumenteret, at den ynglende Isfugl nu har opgivet ynglepladsen ved rodvælteren på det gamle brofæste.

Friluftsrådet følger også tæt arbejdet med etablering af et stiforløb i Åmosen, som Nordea netop har bevilget kr. 11,1 mio. til at få etableret i et tæt partnerskab med lodsejere og brugere.

Friluftsrådet er generelt i gang med et forsøg med nye arbejdsformer i kredsene, hvor der ønskes større fokus på egentligt projektarbejde i tæt samarbejde med medlemsorganisationerne. Forsøget gennemføres i 3 forsøgskredse og resultaterne følges tæt af de andre kredse.

Repræsentantskabet i Østsjælland (Ringsted, Køge, Faxe og Stevns kommuner) ved Inger Nielsen

Har budt på en ny formand for bestyrelsen i kredsen, en repræsentant fra rosporten. Kredsen fik desuden nye bestyrelsesmedlemmer fra Natur og Ungdom samt en repræsentant fra NOAH.

Aktiviteterne har budt på deltagelse i Naturrådet som Friluftsrådets repræsentant sammen med en lang række fritidsorganisationer samt erhvervsgrupper.

Sidst men ikke mindst er jeg nu udpeget til FLR repræsentant i Brugerrådet for Gyrstinge Sø.

Vigtigste aktiviteter: Forsøg på at råbe Køge Kommune op i håb om at friluftorganisationerne får en stemme i lokal naturforvaltning, Indsigelser ved ændringer i Natura 2000 områderne, som befinder sig i Kommunerne Ringsted, Køge, Faxe og Stevns, samt forsøg på at modsige ny vejføring gennem skov syd for Køge mod Stevns.

Repræsentantskabet i Nordvestsjælland (Odsherred, Kalundborg og Holbæk kommuner) v. Jette Reeh

Peter Torp, Eva Nielsen og Jette Reeh deltog i kredsrepræsentantskabsmødet den 7. marts på Kattrup gods. Peter og Jette fik en opfattelse af en noget rodet organisering af det lokale arbejde og et indtryk af, at der var en ny struktur for Friluftsrådet på vej, uden det blev tydeliggjort, hvad denne struktur gik ud på, og hvad hensigten med den var.

Med ønsket om et godt og spændende fugle år 2019.

Bestyrelsen i DOF Vestsjælland 31 januar 2019.